

Výber poézie z rokov

2017-2023

Mária Nováková

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Mária Nováková	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2023)	Pixabay

O knihe

Ťažké roky spísané v básňach. Roky, ktoré sa označujú ako koniec dobrých čias či zlatého veku. Roky pandémie, vojen, extrémistov a mnohých, premnohých smutných osudov. Roky, v ktorých dominuje čierna farba nad ostatnými a v ktorých je tak ľahké sklízať na stranu tých, ktorí majú svoje kúzelné rýchle riešenia, ktoré logicky nemôžu nikdy fungovať. Inšpirácia prichádza často sama, každým zlým rozhodnutím alebo jednoducho zlou zhodou náhod.

Niekedy príde čierny sneh, donesie svoje kvety beznádeje na pohrebnú službu vlasti v donebavolajúcom pekle. Niekedy je to peklo dobrovoľné, lebo hlavnou úlohou je to, aby sa tí s opačným názorom nedostali do neba.

Autorka taktiež dostala možnosť pridať jednu báseň z každej svojej zbierky. Vybrané básne:

- Vnímanie nevnímania (Čierny sneh)
- Kvety beznádeje (Kvety beznádeje)
- Ruský vojak (Pohrebná služba vlasti)
- Príčina smrti: Nepotrebnosť (Donebavolajúce peklo)

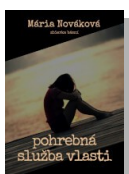
Čierny sneh (2018)

výber básní urobila Barbora Galbavá

Kvety beznádeje (2016)

výber básní urobila Barbora Galbavá

Pohrebná služba vlasti (2022)

výber básní urobil Ivan Nosál

Donebavolajúce peklo (2023)

výber básní urobil Ivan Nosál

Mária Nováková

Výber poézie z rokov
2017-2023

Obsah

Výber poézie z rokov 2017-2023.....	1
O knihe.....	2
Obsah.....	4
Blázni.....	5
Čierny sneh.....	6
Donebavolajúce peklo.....	7
Chodníková.....	8
Kvety beznádeje.....	9
Kult osobnosti.....	10
Maturita z nenávisťi.....	11
MDŽ.....	12
Nebo.....	13
Niekedy nakrmi omrvinka.....	14
Opačná a moderne staromódna.....	15
O vojnách.....	16
Príčina smrti: Nepotrebnosť.....	17
Priveľmi dospelá, priveľmi pohrebná.....	18
Rozhovor.....	19
Ruský vojak.....	20
Svätá hyena.....	21
Ukrajina.....	22
Spánok smutných čerešní.....	23
Vianočne sebestačná.....	24
Vnímanie nevnímania.....	25
Výplach zranenej duše.....	26
Začiatok.....	27
Zraniteľná.....	28

Blázni

Máme byť ticho, keď nás trápi
že nemá nikto z nás čo povedať
potom sú hluční len tí trápni
ako v lete vianočná koleda

Rozum na plné obrátky
naše pery sú nehybné
v mene otca, ducha, matky
všetkých, čo sú v tom nevinne

Dnešný svet nie je o nevinnosti
tak ľahko sa ukazuje prstom
šampión nerovnosti sa zhostí
vlády ešte aj nad našim smutnom

Máme šašov v každom odtieni
aj černejších ako temná noc
aj hnedá a červená raz zozelení
zavoláme vlastný rozum na pomoc?

Počkáme, kým vonku na terase
tí, ktorých hlupáci volili
podpália naše nádeje... zase
zatiaľ čo sme slzy ronili

Pochádza zo zbierky Kvety beznádeje (2021)

Čierny sneh

Ľadové srdce a čierny sneh
vidím reklamu na samovraždu
dieru z hlavy dávam na plech
nech vidno krivdu celkom každú

Zlomila som slovo v myšlienke
zákruta bola príliš široká
padajú traktory, je pekne
jeden mi práve padol do obloka

V modlitbe rátam všetky zlomky
zo vzťahov sú len hluché ozveny
cítim sa ako kvet, parazit stonky
prvý a zároveň skoro posledný

Postavím čierneho snehuliaka
čierne iglu a čierny snežný hrad
bieleho kominára, nech sa vyľaká
Satana a muchotrávku, kto ju má rád?

Potom začnem brať všetko vážne
ostane čierny sneh. Občas žltý.
Prejdem svet a zložím o ňom kázne
pre ľudí, ktorí chcú ostať dutí.

Pochádza zo zbierky Čierny sneh (2018)

Donebavolajúce peklo

Malé hranice veľkých svetov
malé svety veľkých hraníc
úsmev zahalený falošnou nehou
vy ste spodina, my sme páni

Konflikty golierov a vplyvov
ktorí nevedia, čo je to lopata
nútia matky pochovávať synov
aká je tá poslušnosť sladká?

Vracia sa donebavolajúce peklo
vo všetkých zakázaných jazykoch
od ľudí, na ktorých slnko pieklo
na lásku, aj na vojnu treba dvoch.

Máme práva, sme ľudia, do psej matere
aj právo držať hubu, krok a názor
len žiadnu slobodu a iné maniere
len hlupáka voliť a vždy brať za vzor.

Žijeme vo svete hraníc a múrov
tie spájajú len najviac podobných
kto sa chce líšiť od nich, trúdov
nie je pre nich práve neškodný

Pochádza zo zbierky *Donebavolajúce peklo* (2023)

Chodníková

Mladá dvojica na chodníku
čaká na krajšie zajtrajšky
časť dňa určená oddychu
obidvaja sú však na prášky

Zúri práve veľká vojna
znenávidené sú ulice
nevedia, kto skôr skoná
ani kto dostane bozk na líce

Bozky za ropu a priateľstvá
špionáž prosím, platím dobre
genocídu a iné zverstvá
spravodlivosť na palicu žobre

Dvojica čaká celú noc
či znovu vyjde krvavé slnko
tak radi by mali tú moc
spievať o mieri, sladunko

Chlapca zrazu náhle odvážajú
na front, dnes prvá línia
dievča plače, však lásku majú
na slovo ďakujem nespomína

Pochádza zo zbierky Pohrebná služba vlasti (2022)

Kvety beznádeje

Nesiem ti kvety beznádeje
odtrhnuté, dnes boli na rade
pre človeka, ktorý sa smeje
práci ľuďom v tej tajnej záhrade

Záhrada plná zvláštnych kvetov
kvety na podporenie zvracania
i tie, ktoré za každou vetou
pridávajú slová čo nám bránia

Bránia nám povedať pravdu
tak podporujú klamstvá od hlúpych
tvrdia, že každého zavrú
ku kvetom jedovatým na dotyk

Kvety nie sú tak jedovaté
ako slová niektorých ľudí
ktorí popri všetkej tej vate
vedia v nenávisti zablúdiť

Dnes ti nesiem len jeden kvietok
ale mám ich celú záhradu
každý jeden už dobre vie to
beznádej k slovnému základu

Pochádza zo zbierky *Kvety beznádeje* (2022)

Kult osobnosti

Kult osobnosti sa stráca
v okultizme našich bežných dní
ľudskosť nám znovu krváca
žiadna dobrá noc ani sladké sny

Voláme na vodcu, nech je akýkoľvek
megafón na srdci a srdce na dlani
rýchlo do rozhodnutí a ťažkých volieb
teš sa, človek, teš aj keď budeš sklamaný

Bime sa do prs, za našu rodnú hrudu
aj keď nevieme, čo to vlastne znamená
vodca nás zachráni, ide proti prúdu
kto sa mu chce vyplakať na ramená?

Vodca ten, vodca ten, samé osobnosti
nezávislo závislé na rôznych závislostiach
poďme hneď do kultu, niekoho to nazlostí
nech tí a tí trpia, majú klince v kostiach

V mene dobra zabijeme všetkých Ježišov
však sme všetci kresťania, pre Kristove rany
teraz je čas nových vodcov, nových krížov,
hákové, zaostrené, berte ich, páni i dámy

Pochádza zo zbierky Donebavolajúce peklo (2023)

Maturita z nenávisťi

Ďakujem ti, nabiflená!
Propaganda v tebe žije
neboj sa nič, žiadna zmena
presvedčenie neodhni

Výroky železných mužov
žiadna hrdza nikdy nezničí
tí čo sú so železnou dušou
vedia dobre klamať o zahraničí

Stalin je anjel, Putin je anjel
anjel Hitler objíma anjela Pinocheta
ak máš iný názor, tak pod' na pranier
ale nemáš, tak si teraz svätá!

Vysvedčenie plné červených hviezd
už len naplniť poriadne ruky
kladivo, kosák, hoax a trest
nech ostatní pociťia čo sú to muky

Do prvej légie, už si kudlu brúsiš?
Proti Slovákom, Čechom a iným Neslovanom
lebo Slovania sú len Čečenci a Rusi!
Kto to nechápe, nech zomrie nadránom...

Pochádza zo zbierky Donebavolajúce peklo (2023)

MDŽ

Nechcem kvety
ani tie sľuby
vidím, kto je svätý
cítim, kto ľubi

Každý druhý človek
oslavuje svoje MDŽ
ukryť sa do viet?
Schovať sa za mreže?

Žiadne úprimné ďakujem
alebo nie som vyvolená?
Dnes chátram, dosluhujem
boja sa môjho ramena

Pritom neublížim muche
skúšam byť dobrá od kosti
aj keď je tretie ucho hluché
dívam sa v Lidli na sladkosti

Čím si mám obaliť nervy
ak chcem, aby sa tešili
cítia jedine svet temný
plný ľudí, čo ma prežili

Pochádza zo zbierky Čierny sneh (2018)

Nebo

Deti letia priamo do neba
toto však nie je krásny sen
môže za to málo chleba
zúfalosť ľudí až na koreň

Namiesto kvetov sú pušky
kanóny, továrne na smrť
z ľudskosti sú iba kúsky
každý sa nechce predbehnúť

Cesta do neba je cez ulicu
je podmíňovaná od stredy
krv na nej nestihla vyschnúť
na druhý svet, alebo do biedy?

V nebi nie sú žiadne vlajky
pozemské hranice nemajú význam
sloboda, rovnosť a iné bájky
verila som im, to sa priznám

Teraz som v nebi, ako ostatné
dievčatá, čo sa učili písať sloh
pravidlá pravopisu sú platné
aj keď je z tisícky nažive len sto

Pochádza zo zbierky Pohrebná služba vlasti (2022)

Niekedy nakými omrvinka

On pre mňa nič neznamená
nič pre mňa nikdy neurobí
Je naša ľudskosť pokrivená?
Alebo sama seba zdobí?

Čo spravíte pre niekoho
kto si môže kúpiť všetko
a čo pre toho, kto stroho
poďakuje iba smietkou?

Súdme všetkých okolo seba
ukazujme prstami i nohou
bojme sa dokonca i nebát
na dobrotu poďme zlobou

Ten, kto pre nás nič nespraví
niekedy urobí za desiatich
natlačí nám myslenie do hlavy
aj pre nás, večne plachých.

Niekedy nakými omrvinka
dobré slovo zahojí rany
žiadna Pandorina skrinka
len ľudia, ako (nie)sme my sami

Pochádza zo zbierky Čierny sneh (2018)

Opačná a moderne staromódna

Tentoraz bez vd'aky
neďakujem vám pekne
bez slnka, len mraky
dúfam, že vás nestretnem

Štátom krásne prikázaná irónia
katastrofa na počkanie
zoberte si lístok, moja milá
skôr, než hystéria vzplanie

Lístok pre dospelú
do detského kútika
nesmelú, tak veru
je tam voodoo bábika!

Mladneme všetci
vítame najnovší mor
Nevieme? Že či!
Človek je mysliaci tvor

Chceme sa vyplakať
na každom ramene
Šťastenu odlákať
Dunaj však nechceme

Pochádza zo zbierky Kvety beznádeje (2021)

O vojnách

Je ťažké písať o vojne
hľadať v nej pozitíva
depresívne obdobie
ktorá hlava je živá?

Hlava 22 a hlavy štátov
ktoré tvrdia svoje pravdy
veľmajstri nekonečných patov
čo by na to povedal Darwin

Vojaci pekne v pozore
za nimi plačú budúce vdovy
ktoré zas pôjdu na pole
nosiť drevené kríže na hroby

Sme v storočí úžasnej techniky
viac spôsobov na utrpenie
nerozpráva sa nikto s nikým
smrť sa vpred rýchlo ženie

Pritom stačí jeden malý stôl
s ľuďmi bez psychických chorôb
nesprávať sa ako hňup či vôl
a dopriať všetkým viac slobôd

Pochádza zo zbierky Pohrebná služba vlasti (2022)

Príčina smrti: Nepotrebnosť

Ten, kto najviac požaduje vernosť
od ľudí, ktorými stále pohŕda
občas zomrie na nepotrebnosť
na toho, na koho sa zabúda

Veľké mená veľkých mužov
občas dejepis preškrta
keď ľudia poháňaní túžbou
do samého seba zablúdia

Niekedy zahorí plameňom
celá hromada krásnych kníh
o svete inom, pozmenenom
kde nie je vodca ani výpalník

Vždy sú zlí tí druhí a tretí
len Lucifer je bez viny
učme nenávidieť svoje deti
rasovú čistotu a iné krviny

Kedy zistíme, že to nie je treba
a bez toho sa dýcha oveľa lepšie
slová z olova nás nedostanú do neba
ani guľky k spánku či oslavné verše

Pochádza zo zbierky Donebavolajúce peklo (2023)

Priveľmi dospelá, priveľmi pohrebná

Slzy, žalmy
na programe
dávne pravdy
láska k mame

Spomienky a fantázie
každý rok, v presnom poradí
pre človeka, čo už nežije
nie je nikto kto ho nahradí

Navštevujem stále hroby
len spomienky a kamene
dokedy? Do akej doby?
Je to len samé trápenie?

Nechcem žiť len pre minulosť
ani pre jej podmienky
žijem s láskou, nie je to dost'?
nie je žiaľ už dost' veľký?

Spomínam si v každej izbe
netreba žiadny cintorín
aké sme si boli blízke
nechcem dať popol do kvetín...

Pochádza zo zbierky Kvety beznádeje (2021)

Rozhovor

Vyrastáme v svete
kde A znamená B
stratené, v holej vete
je niekedy aj svedomie

Brodíme sa žumpou klamstiev
ktorá vraj vedie ku sláve
tak to chodí, toto je nástrel
bude to len viac pomalé

Hladkáme egá, krmíme trolov
prečo je ich na svete stále viac?
Nádeje posielame do hrobov
a už nemyslíme na len na mesiac

Načo to, čo tu raz bolo?
Dajme tu, čo bolo tisíckrát
kým si len časť pamätá kto z koho
dajme si garde, šach i mat!

Vracajme sa do doby temna
z Fica spravme boha a pravdy Slnka
situácia že nie je moc pekná?
Rozhovor so Satanom v koži potmehúda...

Pochádza zo zbierky Donebavolajúce peklo (2023)

Ruský vojak

Opúšťa svoje prvé dievča
berie do rúk prvú zbraň
potreboval trochu presviedčať
vraj bež a svoju vlasť chráň!

Nachádza ďalšie spriaznené duše
chlapcov rovnako stratených
slzy zas dopadajú na vankúše
smutná oslava svojich narodenín

Teraz pri sebe nemá sviečky
len starú pušku a náboje
nič dobré z toho nevyveští
za pár hodín má byť v pozore

Prvá lúnia, kdesi pri Kyjeve
tanky bojujú s bahnom a prehrávajú
vie o odvahe a tiež o hneve
aj to, že asi neuvidí matku či drahú

Ten, kto ho núti bojovať za vlasť
ho ľahko nahradí, má tisíce iných
zbabelosť nie je tá správna náplasť
gulka v hrudi a už žiadne prázdniny

Pochádza zo zbierky Pohrebná služba vlasti (2022)

Svätá hyena

Na ostrove Svätej hyeny
kde sú prosby zbytočné
všetci sú iní, zmenení
úplne, nielen čiastočne

Neverím v žiadneho Boha
ani v neveriaceho Tomáša
ktorý zradil svoje slová
na koho sa teraz ponáša?

Závisť je všade, prekypuje
darí sa jej medzi ľuďmi
koho utopí, koho len oplŕuje?
Byť normálny znamená byť nudný?

Máme nenávisť vľavo i vpravo
celé krajiny a kontinent
ako ti je, človek? Zdravo?
Nenávisť spája, ako cement

Potom sú tí takzvaní dobrí
tichá, mlčiaca väčšina
slušnosť, si prečíslená, zomri!
Sme čísla, kde posledný zhasína

Pochádza zo zbierky Donebavolajúce peklo (2023)

Ukrajina

Ešte pár granátov a je tu mier
ekonómovia rátajú všetky mínusy
analyzujeme, kto je aká zver
"hrdina" z Moskvy sa mi zhnusil

Teraz ukazujeme prostredníky
nosíme pitnú vodu pre ženy
ktoré znovu idú na pomníky
kde sú ľudia mŕtvi či zdesení

Dve farby vejú vo vetre zloby
vietor z východu stále slabne
mladí do hrobov, iní hľbiť hroby
pre niekoho to nie je podstatné

Ešte pár granátov, do toho rakety
prídu silní chlapi veľmi slabej meny
ochránime, alebo namierime na deti?
Koľkokrát sa ešte budú čerti ženit'?

Nová stratená generácia nesie pozdravy
vojenské cvičenie pre pohrebné služby vlasti
padajú nielen hviezdy, aj mladí a zdraví
túžby sú dve: mier a konečne odhodit' masky

Pochádza zo zbierky Pohrebná služba vlasti (2022)

Spánok smutných čerešní

Spánok smutných čerešní
zovu zapadá prachom
máloktorú naozaj poteší
život na svete... akom?

Nedospelé mladé ženy
niekde nazvané dievčatá
túžia po úskaliach zmeny
z blata znovu do blata.

Minuté sú staré túžby
realita ich zabila
život zrazu nie je pružný
dovi, dopo, spasiba.

Krutý svet a letáčky
vraj nádherná budúcnosť
alebo návrat do reality
kde je láska minulosť.

Peniaze vraj vládnu svetom
aj svetom ľudí čo ich nemajú
trhajú im budúcnosť gul'ometom
hlavne nech o tom nespievajú.

Pochádza zo zbierky Kvety beznádeje (2021)

Vianočne sebestačná

Znovu slávim Vianočné sviatky

zvláštny pocit, bez slávy

život sa nehra, je vratký

osamelých nikdy nechváli

Mám tak veľa prázdnych tanierov

nemá kto zdvihnúť kapustnicu

aj toto robí ženu ženou

čakať a dúfať aj v mŕtvicu

Darčeky pre jednu osobu

netreba červenú stuhu

len rovinu, veľmi osobnú

kde netreba priestor pre druhú

Dnes tu nie sú druhé duše

nikto nezvoní pri dverách

sneh padá medzi vankúše

strecha prianí je slamená

Krásne prania sú stále také isté

zdajú sa byť osobnostne vzdialené

vidím nádej? Aspoň trochu hmliste?

Hlava nie je na žiadnom ramene

Pochádza zo zbierky Kvety beznádeje (2021)

Vnímanie nevnímania

Pozerám sa na kvapky
ako si tečú po okne
nechávajú svoje labky
vytvárajú dielo spoločné

Jedna ide za druhou
tak sa to viacej oplatí
rozmyšľajú nad dúhou
tancujú spolu v objatí

Je ľahké rozbiť okno
ah chcete počuť dážď
zafarbiť škvrnou ropnou
alebo krvou z vrážd

Žiadna krv nebude
stačia mi slzy daždivé
sama so sebou na súde
spokojná, že som nažive

Z cely uvidím slobodu
za ňou večerný dážď
poznám krajinu pôvodu
raz zistíš, čo znamenáš

Pochádza zo zbierky Čierny sneh (2018)

Výplach zranenej duše

Nieкто nás postavil ku plotu
povedal: „Teraz pocítiš samotu“
všetci spadli na zem, držali si hrud'
myslím si, že človek nevie zabudnúť

Už žiadne úsmevy, už žiadne nevädze
len mŕtve telá, ktoré nieкто odvezie
ostanú spomienky a nemé tváre
ktoré sa pýtajú, čo robia v tráve

Nie sú odpovede, už ani výčitky
nikto nevolá k mŕtvym sanitky
svedkovia mlčia a hrôza im velí
odišli tí, čo odísť nechceli

Namiesto neviest už budú len vdovy
tí, čo sa tešia zdraviu budú kopat' hroby
ostatní sa dotýkajú podlahy
cítia sa zbytoční, vedľajšie postavy

Len jeden je dôležitý, určuje kto prežije
kto bude šťastný a kto spozná pomyje
dosad'ťe si koho chcete, je to váš svet
ak si na vás zasadne, ostáva trpieť

Pochádza zo zbierky Čierny sneh (2018)

Začiatok

Začínam od piky
nemám vôbec nič
ľadové dotyky
iba ja a kríž

Nepoznám slová
dnes neriadim svet
som iná, nová
ukrytá do viet

Nepoznám ostatných
vlastne ani samu seba
mám sa učiť od tých
čo mi kradnú z chleba?

Všetko je zmenené
len hlúposť ostáva
skutky ľavé, nemé
posielam doprava

Za mnou vidno prvé kroky
aj keď nie som na Mesiaci
cesta do neba, cez stoky
dovi dopo a česť práci

Pochádza zo zbierky Čierny sneh (2018)

Zraniteľná

Dnes som plná beznádeje
som sama, v klbku schúlená
strácam prehľad čo sa deje
neviem narovnať svoje ramená

Cítim sa tak zraniteľná
malá kvapka vo veľkom daždi
milá samota, hrej ma
ale už ma toľko nedráždi

Porušujem pravidlá slušnosti
prosím ostýchavo a bezcenne
nechcem nič, len holé kosti
moje oči sa menia na pramene

Nevidím si ani na špičku nosa
potrebujem návod na melanchóliu
som ako tá, čo chodí po skle bosá
necítim svet, len vrchnú fóliu

Už neviem, kto mi kedy ublížil
karma funguje, môžem za to sama
som ako ľad, čo sa k ohňu priblížil
strácam sa, miznem, spomienka známa

Pochádza zo zbierky Pohrebná služba vlasti (2022)